

EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE 2026

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Afwijkingen in budgetten begroting 2026.....	5
3.	Technische begrotingswijziging	12
4.	Kredieten	14
5.	Herziening grondexploitatie	15
6.	Recapitulatie afwijkingen in budgetten begroting 2026	16
7.	Stand van zaken majeure projecten	17

1. Inleiding

In deze bestuursrapportage worden de afwijkingen in de uitvoering van de begroting 2026 gemeld en toegelicht. Basis hiervoor zijn de managementrapportages tot april 2026.

Het verwachte resultaat voor 2026 in de begroting na deze bestuursrapportage bedraagt € 4.656.000 voordelig. Onderstaand zijn de mutaties ten opzichte van de begroting 2026, die tot het huidige saldo hebben geleid, weergegeven.

Tabel 1 Begrotingssaldo eerste bestuursrapportage 2026

(bedragen x € 1.000; - = negatief effect)	
Saldo oorspronkelijke begroting 2026	3.200
Effect tweede bestuursrapportage 2025	147
Reeds eerder besloten betrekking op 2026: 1 ^e t/m 8e begrotingswijziging	-92
Saldo voor eerste bestuursrapportage 2026	3.255
Resultaat eerste berap 2026	
Bijstellingen 2026, effect op exploitatie per saldo positief	1.401
Begrotingssaldo na eerste bestuursrapportage 2026	4.656

De op 6 november 2025 in de raad vastgestelde begroting 2026 kende een saldo van € 3,2 mln positief. Het structurele effect van de tweede bestuursrapportage 2025 bedroeg voor 2026 € 147.000 positief. De totale impact van de eerste tot en met de negende begrotingswijzigingen, die betrekking hadden op 2026, resulteert in een negatief bedrag van € 92.000.

De bijstelling van het exploitatiesaldo in de eerste bestuursrapportage 2026 is € 1.401.000 positief. Het verwachte saldo voor 2026 na de eerste bestuursrapportage komt uit op € 4.656.000 positief.

Op basis van artikel 6 lid 3 van de financiële verordening worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten van begrotingsposten groter dan € 50.000 toegelicht in deze bestuursrapportage. Een toelichting van deze afwijkingen leest u op pagina 5 en verder. Een overzicht van alle mutaties treft u aan op de laatste pagina van deze rapportage. Verder informeren we u over de kredieten en de stand van zaken in de majeure projecten.

Een aantal budgetaanpassingen heeft een structurele doorwerking naar 2027 en latere jaren.

In het overzicht hieronder is de structurele doorwerking voor de jaren 2027 t/m 2029 weergegeven (- = negatieve doorwerking, + = positieve doorwerking).

Structureel effect exploitatie (bedragen * € 1.000)	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Programma Bestuur en beheer			
Formatie uitbreiding medewerker Verzekeringen 0,67 fte	-54	-54	-54
Verzekeringen (diverse programma's)	136	136	136
Programma openbare orde en veiligheid			
Dierenasiel	-17	-17	-17
Programma Verkeer en vervoer			
Kapitaallasten loopbrug tussen Het Run en sportpark RKDVC	2	2	2
Programma Onderwijs			
Leerlingenvervoer	-100	-100	-100
Programma Sport en cultuur			
Indexatie leverancier hoger dan eigen indexatie vanwege Schoonmaak CAO	-24	-24	-24
Programma Sociaal domein			
Deeltaxi	-135	-135	-135
Kwijtscheldingen belastingen	-25	-25	-25
Vervoersvoorzieningen	-100	-100	-100
Algemene dekkingsmiddelen			
Decembercirculaire '25 - verwerking bijstelling Algemene uitkering	59	60	60
Minder bezwaren WOZ	20	20	20
Overhead			
Taakstelling bedrijfsvoering	-83	-83	-83
Totaal	-321	-320	-320

2. Afwijkingen in budgetten begroting 2026

Programma Bestuur en beheer

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Formatieuitbreiding Vastgoed (voor verzekeringen)

Recentelijk is de verzekeringsportefeuille grondig doorgelicht. Dubbele dekkingen zijn opgezegd, polissen zijn overgesloten voor premievoordeel en er is een Europese aanbesteding doorlopen voor de brand- en opstalverzekering, de totale jaarlijkse besparing hierdoor bedraagt € 137.000. De afgelopen jaren voor de herziening van de verzekeringsportefeuille hebben laten zien waar een gebrek aan inzet en toezicht op de portefeuille toe kan leiden. Het aannemen van een persoon in de functie medewerker aansprakelijkstellingen en verzekeringen zal aan de ene kant het overzicht en de effectiviteit van het uitvoeren van de taken vergroten en aan de andere kant zorgen voor de uitbreiding van capaciteit, waardoor de portefeuille structureel beter kan worden gemonitord en in de toekomst wordt voorkomen dat er onnodig kosten worden gemaakt. Daarom is besloten de formatie voor 0,66 fte schaal 8 uit te breiden, de kosten bedragen maximaal € 54.000 en gaan ten laste van de budgettaire ombuigingen die zijn gerealiseerd door het optimaliseren van de verzekeringsportefeuille.

Bijdrage Stadsgewest 's Hertogenbosch inzake De Vlagheide

Op 15 april 2026 is de voorlopige aanslag ontvangen van de provincie door het Stadsgewest voor de overdracht van de afvalstortplaats De Vlagheide. Voor de gemeente Heusden betekent dit, dat er een extra bijdrage moet worden gedaan van ongeveer € 200.000. Deze bijdrage moet er mede voor zorgen dat het Stadsgewest 's Hertogenbosch op het moment van overdragen aan de provincie (vooralsnog 1-1-2030) beschikt over voldoende doelvermogen voor eeuwigdurende nazorg van de afvalstortplaats.

Programma Openbare orde en veiligheid

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Dierenasiel Waalwijk

Gevonden huis- en hobbydieren, vallen volgens het Burgerlijk Wetboek (artikel 5:8 lid 3 BW) onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Om invulling te geven aan deze wettelijke taak heeft de gemeente afspraken met Dierenasiel Waalwijk. De laatste overeenkomst met dierenasiel Waalwijk dateert uit 2014. Sindsdien betalen we een vaste bijdrage van € 0,39 per inwoner en een vergoeding per opgevangen dier. Dierenasiel Waalwijk heeft aangegeven dat deze bijdrage niet meer dekkend is om de zorg op een goede manier te blijven leveren. Het dierenasiel heeft te maken met structureel hogere kosten en moet daarnaast investeren in nieuwe huisvesting. In 2026 komen de kosten voor dierenopvang uit op € 68.000, dit is gebaseerd op de inwonersbijdrage van € 1,45 en een inwonersaantal van 46.380. Vanaf 2027 komen de kosten uit op ongeveer € 85.000 per jaar. Dit betekent een structurele verhoging van € 17.000. In de begroting is structureel € 68.000 opgenomen met betrekking tot dierenopvang. Dit betekent dat er vanaf 2027 een tekort is van € 17.000. De structurele meerkosten vanaf 2027 worden bijgesteld.

Programma Economie en recreatie

Taakveld 5.7 Openbaar groen (openlucht) recreatie

Subsidie Soorten Management Plan

Op 17 december 2025 is bij de provincie Noord-Brabant een subsidieaanvraag ingediend, als bijdrage in het opstellen van het gemeentelijk Soortenmanagementplan. Een Soortenmanagementplan is een beleidsplan, gericht op het versterken van de staat van instandhouding van beschermde diersoorten binnen een gemeente en is gericht op het kunnen onderbouwen van een aanvraag om een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten.

In 2026 heeft de gemeente hiervoor een beschikking ontvangen van € 198.494. Dit bedrag is gericht op voorbereidingsactiviteiten voor dit plan tot en met de monitoring, in de periode 1 september 2023 tot en met 31 december 2026. Voor de periode t/m 31 december 2025 was er een bedrag opgenomen voor de te ontvangen subsidie van € 98.000. Het restantbedrag van € 100.500 zal in 2026 ter dekking dienen voor de te maken kosten in 2026 voor de verdere opstelling van het soortenmanagementplan.

Programma 5: Onderwijs

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Leerlingenvervoer

Er zijn hogere uitgaven welke met name resulteren uit het hogere tarief leerlingenvervoer als resultaat van aanbesteding en ingang van contract in schooljaar 2025-2026. In het vorige contract was het uurtarief (alleen beladen ritten) € 45,54, in het nieuwe contract is het uurtarief € 65,98 welke jaarlijks wordt geïndexeerd. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2025 lijkt het aantal ritten en het aantal declarabele uren licht te zijn afgenomen. Het hogere uurtarief resulteert in verwachte meerkosten van € 100.000.

Programma Sport en cultuur

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie

Gouverneurshuis

In de raadsvergadering van 6 november 2025 is een [motie](#) aangenomen over de subsidie voor het museum Gouverneurshuis. Gevraagd is om op korte termijn (Q4-2025) een eerste concrete afspraak te maken over een verhoogd subsidiebedrag voor 2026 en dit in jan-2026 te verstrekken. Er heeft op 20 november jl. een eerste gesprek plaatsgevonden met bestuursleden van stichting Het Gouverneurshuis. Hierin is melding gemaakt van de motie en is gesproken over een subsidie van € 10.000 voor 2026. Verder is tijdens de behandeling van de begroting 2026 en deze motie, aangegeven dat, in afwachting van de vaststelling van een aangepast subsidiebeleid, een eenmalige subsidie van € 10.000 een goede start zou zijn. Wij hebben besloten dit aanvullend subsidiebedrag te verstrekken en te verwerken in de eerste bestuursrapportage van 2026. De eenmalige extra subsidie komt boven op de bestaande waarderingssubsidie van € 2.001. Ook is in de motie aangegeven dat er een onafhankelijk onderzoek moet worden verricht over de toekomst van de museale functie in Heusden. De kosten hiervoor bedragen € 17.500.

Programma Sociaal domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Opvang vluchtelingen Oekraïne

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne worden diverse kosten gemaakt, waaronder huisvestingskosten, maatschappelijke begeleiding, beveiliging en inhuur. Gemeenten ontvangen op basis van de huidige bekostigingsregeling in 2026 een normbedrag van € 44 per dag voor elke gerealiseerde opvangplek om deze kosten te dekken.

Het Rijk heeft aangekondigd dat de bekostiging van deze regeling gaat wijzigen in 2026. Het kabinet is van plan om een Doelgroep flexibele regeling (DFR) te publiceren. Die regeling beoogt gemeenten meerjarige financiering te bieden en meer flexibiliteit tussen opvang, tijdelijke huisvesting en verschillende doelgroepen. De Minister voor Asiel en Migratie heeft in haar Kamerbrief 'Verzamelbrief opvang Oekraïne' van 28 november 2025 aangegeven dat de financiële besluitvorming over de DFR

plaatsvindt in de Voorjaarsnota 2026 en dat de regeling daarom niet eerder dan 1 mei 2026 zal ingaan, echter heeft hier nog geen besluitvorming over plaatsgevonden. Dat betekent dat ten tijde van deze bestuursrapportage nog steeds de huidige bekostigingsregeling van toepassing is. Op basis van het aantal gerealiseerde opvangplekken bedraagt voor de periode van januari tot en met april 2026 de verwachte vergoeding € 2.600.000. Aan deze middelen is een verantwoordingsverplichting richting het rijk verbonden. De verwachte uitgaven van januari tot en met april 2026 bedragen € 1.300.000. Dit resulteert in een verwacht positief saldo van € 1.300.000. Daarom wordt er voorgesteld om het positieve resultaat van januari tot en met april 2026 van € 1.300.000 vrij te laten vallen.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Bijzondere bijstand

Vanaf 2024 zien we een stijging op de uitgaven aan bijzondere bijstand. De bijzondere bijstand is een uitkering die voor de gemeente Heusden uitgevoerd wordt door Baanbrekers bedoeld om onvoorziene en noodzakelijke kosten, die niet op een andere manier vergoed worden, te vergoeden voor inwoners die dit zelf niet kunnen betalen. Het is een vangnetregeling waarvan iedere inwoner die aan de voorwaarden voldoet gebruik kan maken. Ontwikkelingen die we in de samenleving zien, zoals toename in opvang van statushouders, krapte op de woningmarkt en toenemende financiële problematiek, hebben ook hun weerslag op de aanvragen en uitgaven op bijzonder bijstand. Zo stijgt de bijzondere bijstand die wordt toegekend voor kosten bewindvoering, voor inrichtingskosten woning, voor compensatie van te hoge huurkosten en voor individuele inkomenstoelage. Het gaat hier om een tekort van € 200.000. Bij de behandeling van de voorjaarsnota is bepaald dat dit tekort in 2026 incidenteel wordt opgevangen. Het risico is echter dat de overschrijding bij ongewijzigd beleid (deels) structureel zal zijn.

Schuldhulpverlening

Vanaf 2024 zien we een stijging op de uitgaven voor schuldhulpverlening. De afgelopen jaren hebben we in verschillende circulaire middelen ontvangen voor het versterken van dienstverlening op aanpak armoede en schulden en vroegsignalering, waarmee we de stijgende kosten hebben kunnen opvangen. In 2026 zijn er geen extra middelen meer beschikbaar gesteld, maar we zien wel dat we ook dit jaar meer kosten hebben dan begroot. Ontwikkelingen die we in de samenleving zien, zoals de toenemende financiële problematiek dragen bij aan de stijging in kosten. Ook het feit dat we meer inwoners via de vroegsignalering in beeld krijgen en voorzien van ondersteuning heeft invloed op deze overschrijding.

Taakveld 6.811 Beschermd wonen (WMO)

Beschermd wonen

Middels een mandaatregeling en overeenkomst gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheden is geregeld dat gemeente Tilburg beschermd wonen uitvoert voor de regio Hart van Brabant. Voor WMO Beschermd wonen, doelgroep LVB (Licht Verstandelijke Beperking) ontvangen we een rijksbijdrage. De overige bijdrage voor WMO Beschermd Wonen ontvangt gemeente Tilburg rechtstreeks voor de gehele regio. Om de volledige uitvoering te financieren is afgesproken dat de regio gemeenten de bijdrage die gemeenten lokaal ontvangt overmaakt aan gemeente Tilburg. De mandaatregeling is zonder einddatum vast gesteld. Deze regeling is mede afgesproken omdat er naar verwachting een nieuw verdeelmodel zou komen waarbij alle rijksmiddelen van de centrumgemeenten inzake Beschermd wonen naar de gemeenten zouden gaan, die de uitvoering regelen met behulp van deze gelden. De werkwijze met de mandaatregeling geldt sinds 2020, echter is vanaf 2025 het budget niet meer begroot in onze begroting uitgaande van de invoering van het aangepast verdeelmodel op dat moment. Er is op dit moment geen zicht op de invoering van het aangepaste verdeelmodel. Daarom is het voorstel om dit budget incidenteel te begroten in afwachting van het aangepaste verdeelmodel.

Taakveld 6.6 Hulpmiddelen en diensten (WMO)

Deeltaxi

Er wordt meer gebruik gemaakt van regiotaxivervoer. In de periode januari tot en met maart van dit jaar zijn 97.532 declarabele kilometers verreden (t.o.v. 91.541 kilometer in dezelfde periode vorig jaar). Dit is een toename van ruim 6,5%. Dit zien we terug in de maandelijkse kosten, welke op dit moment gemiddeld ongeveer € 50.000 per maand zijn. Naar verwachting komen de kosten dit jaar op ruim € 600.000. Dit maakt dat we in totaliteit een structureel tekort ten opzichte van de begroting (€ 465.000) zien. Dit effect was reeds zichtbaar en incidenteel gemeld en bijgesteld in de tweede bestuursrapportage 2025, maar betreft een structureel tekort. Van april 2025 tot en met maart 2026 heeft het eerste pilotjaar van de Voor Elkaar Pas gelopen. Dit heeft niet of nauwelijks tot een kostendrukkend effect geleid door de tegenvallende respons. De pilot is verlengd met een aangepaste aanpak waarmee hopelijk een groter kostendrukkend effect wordt gerealiseerd. Het is nog onduidelijk hoe groot dit effect gaat zijn, dit is afhankelijk van de respons en het gebruik van de Voor Elkaar Pas.

Vervoersvoorzieningen

We zien een toename in het aantal PGB's voor Wmo-hulpmiddelen, zoals een scootmobiel, driewiel fiets of aanpassing van een huidige fiets. Deze toename komt deels door een toenemende vraag naar het hebben van vervoersmiddelen in eigen beheer dan vervoersmiddelen die gehuurd worden van de leveranciers. Daarnaast komt een deel van de toename doordat inwoners aanpassingen aan eigen vervoersmiddelen willen toepassen of andersoortige vervoersvoorzieningen (zoals een opvouwbare scootmobiel) willen, waar de leveranciers vooralsnog niet in kunnen voorzien. De extra kosten die we hiervoor verwachten op basis van huidige informatie bedragen € 100.000.

Taakveld 6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)

Vanwege de tekorten in beschikbare formatie van beide aanbieders HBH is een onderbesteding voor HBH ZIN (Zorg In Natura) per heden zichtbaar. Aangezien de volledige geïndiceerde uren in verband met de nieuwe aanbesteding niet geleverd kunnen worden. Dit wordt veroorzaakt door de tekorten in beschikbare formatie van beide HBH aanbieders. Dit lijkt te leiden tot een onderbesteding van € 1,5 miljoen op basis van de informatie tot en met april 2026 geëxtrapoleerd naar geheel 2026, rekening houdend met een ingroei van geleverde geïndiceerde zorg. Inmiddels bent u over deze ontwikkelingen op de hoogte gebracht o.a. in de [Raadsinformatiebrief van april 2026](#).

Door bovenstaande is er sprake van een toename in de afgifte van PGB's voor HBH en daardoor een overschrijding van de begroting. Doorgerekend op de inzet tot op heden komt dit neer op een verwachte overschrijding van ruim € 700.000.

Taakveld 6.752 Jeugdhulp

Vooruitlopend op het vaststellen van de gewijzigde begroting 2026 van Regio Hart van Brabant is rekening gehouden met de cijfers voor jeugdhulpkosten uit deze gewijzigde begroting. In die begroting is een nieuwe verdeelsleutel toegepast voor de kosten voor hoog-specialistische jeugdhulp (segment 1). Deze kostenverdeling houdt meer rekening met zorgduur en zorgzwaarte en sluit daarom beter aan bij de werkelijke zorgkosten. Voor gemeente Heusden betreft dit een grote bijstelling, een verlaging van ongeveer € 700.000 ten opzichte van de laatste prognose van kosten in 2025. In de gewijzigde begroting 2026 zijn tevens effecten zichtbaar van het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) in Heusden. De begroting voor veelvoorkomende jeugdhulp (segment 4) is relatief laag voor onze gemeente in vergelijking tot de andere gemeenten. De begroting voor 2026 ligt voor segment 4 voor gemeente Heusden 19% hoger dan de kosten in 2024, waar dat voor de regio 31% hoger is. Ook in 2024 was al duidelijk effect zichtbaar in de kosten, maar vanwege de nieuwe inkoop in 2023 kunnen we niet met eerdere jaren vergelijken.

In de lokale begroting wordt sinds 2022 rekening gehouden met een afwijking op de regionale begroting door de effecten van het JGT. De lokale begroting voor regionale jeugdhulpkosten is dan ook lager dan de gewijzigde regionale begroting voor 2026.

In de septembercirculaire 2025 zijn middelen vanuit het Rijk ontvangen om de transformatie van de jeugdhulp in het kader van de Hervormingsagenda vorm te geven. Het bedrag dat we voor 2026 ontvangen is € 2.206.454. Dit bedrag is nu als stelpost opgenomen onder de algemene uitkering, maar we stellen voor deze beschikbaar te stellen voor het taakveld Jeugd binnen het programma Sociaal in de begroting om de middelen hier aan uit te kunnen geven. Door dit bedrag hiervoor te labelen, ondervangen we het risico dat de regionale jeugdhulpkosten hoger uitvallen dan onze lokale begroting.

Als we kijken naar de huidige cijfers verwachten we een voordeel van minimaal zo'n € 600.000 op de totale begroting voor taakveld Jeugd. Dit bedrag willen we graag reserveren voor de ontwikkeling van de vrij toegankelijke jeugdhulpvoorziening op De Gemeint 3 in Vlijmen. Deze voorziening brengt op lange termijn naar verwachting geen extra kosten met zich mee, omdat het een verschuiving is van verwijzingen naar jeugdhulp. Echter zal in 2026 dat effect nog niet volledig zichtbaar zijn en zijn er opstartkosten, waardoor het nodig is hier een bedrag voor te reserveren. De middelen die we extra ontvangen voor de Hervormingsagenda sluiten naadloos aan bij het doel van deze voorziening.

Programma 8: Duurzaamheid, milieu en afval

Taakveld 7.3 Afval

Uitvoeringsplan Gemeentewerf en Milieustraat (aandeel Milieustraat)

Met de steeds strenger wordende milieueisen en de behoefte aan een veilige, goed georganiseerde werkomgeving op zowel de werf als de milieustraat, is het noodzakelijk om gerichte maatregelen te treffen. Het college heeft daarom op 7 april 2026 besloten in te stemmen met het uitvoeringsplan Gemeentewerf en Milieustraat en de kosten hiervoor op te nemen in de bestuursrapportage. De kosten met betrekking tot de milieustraat bedragen € 58.770.

CO2-heffing op verwerking van Restafval

De CO2-heffing op de verwerking van restafval bestaat al sinds 2021. Vanaf 2026 heeft de regering de CO2-heffing op de verwerking van restafval aangescherpt om afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) te stimuleren minder CO2 uit te stoten. De stijging van de CO2-heffing leidt tot stijgende kosten (structureel € 30.000) voor afvalverwerking die de afvalverwerkers doorberekenen aan gemeenten en bedrijven. De CO2-heffing stijgt stapsgewijs verder richting 2030. Dekking vindt plaats via een onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Afrekening 2025 OMWB

De jaarrekening 2025 van de OMWB geeft voor de Gemeente Heusden een positief resultaat van € 71.275. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de nacalculatie van het uurtarief 2025, op basis van geactualiseerde cijfers van het CPB conform de regels van de financiële verordening van de OMWB. Hierdoor komt het tarief € 1,31 lager uit dan vastgesteld. Dit positieve effect van 2025 betreft een incidenteel voordeel in 2026.

Bijstelling klimaatmiddelen

Bij de decembercirculaire zijn voor 2026 extra middelen (€ 5.800) toegevoegd aan de middelen voor het klimaat- en energiebeleid. Zie voor meer informatie de decembercirculaire.

Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld 0.7 Algemene uitkering

Verwerking decembercirculaire

De decembercirculaire 2025 van het gemeentefonds liet een positieve bijstelling zien voor alle jaren. Hiervoor hebben we op 5 februari 2026 een [raadsinformatiebrief](#) gestuurd. Hier vindt u een uitgebreide toelichting. Het betreft een beperkte bijstelling waarbij in 2026 alleen middelen voor het klimaat- en energiebeleid gelabeld worden.

Overhead

Implementatie Erpx

Sinds 1 januari 2025 werken we met ERPx als pakket voor de financiële administratie. Voor de ondersteuning van de applicatiebeheerders wordt gebruik gemaakt van inhuur. Begin 2026 hebben we voor het eerst te maken gehad met de jaarafsluiting 2025 en opstart van 2026. Hier is extra ondersteuning voor nodig geweest. Momenteel wordt gewerkt aan de optimalisatie van het pakket om het beter te kunnen gebruiken en om de mogelijkheden die het pakket biedt beter te benutten. Dit traject is nog niet afgerond. Hiervoor is de inhuur van de specialisten van het pakket verlengd tot september. De kosten hiervan bedragen € 145.000.

Bijstelling te betalen rente

In het eerste kwartaal van 2026 zijn we nog geen langlopende leningen aangegaan, hierdoor zal de rentelast in 2026 lager zijn dan begroot. Het niet aangaan van langlopende leningen heeft vooral te maken met werkzaamheden aan de grote projecten die later worden uitgevoerd dan gepland (zoals GOL, nieuwe gemeentehuis, IHP). Het aanpassen van de rente heeft géén invloed op de toe te passen omslagrente (blijft binnen de norm van 25%).

Centraal flexbudget

De bijstelling van het centraal flexbudget bestaat uit:

Inventarisatie kunstcollectie inhuur € 38.000

De gemeente Heusden is eigenaar en beheerder van de gemeentelijke kunstcollectie. Deze bestaat onder andere uit schilderijen, schetsen, etsen, litho's, glas- en aardewerk en historische voorwerpen. Daarnaast hebben we via het Rijksinstituut Cultureel Erfgoed (RCE) voor onbepaalde tijd historische objecten in bruikleen. Objecten die in de gemeentelijke collectie van de Heusden zijn opgenomen of die we in bruikleen hebben, maken onderdeel uit van het gemeentelijk cultuurbezit en geschiedenis. De gemeente heeft de morele plicht om voor haar gemeentelijke collectie te zorgen op basis van goed huisvaderschap of vanuit een goed rentmeesterschap. Voor het opstellen van het collectieplan, de inventarisatie en fotograferen van de collectie hebben we zowel expertise als capaciteit te kort hiervoor is extern ingehuurd. De kosten van de inhuur bedragen voor een jaar ongeveer € 50.000. Hiervan komt € 38.000 ten laste van 2026 en € 12.000 ten laste van 2027. De lasten zijn voorgefinancierd uit het centraal flexbudget.

Projectleider verkiezingen (€ 21.000)

Door uitval van een medewerker heeft inhuur plaatsgevonden voor het in goede banen leiden van de gemeenteraadsverkiezingen, omdat het projectleiderschap een te grote belasting om het geheel intern te beleggen. De kosten hiervan bedragen € 21.000 en zijn voorgefinancierd uit het centraal flexbudget.

Uitvoeringsplan Gemeentewerf en Milieustraat (aandeel Gemeentewerf)

Met de steeds strenger wordende milieueisen en de behoefte aan een veilige, goed georganiseerde werkomgeving op zowel de werf als de milieustraat, is het noodzakelijk om gerichte maatregelen te treffen. Het college heeft daarom op 7 april 2026 besloten in te stemmen met het uitvoeringsplan Gemeentewerf en Milieustraat en de kosten hiervoor op te nemen in de bestuursrapportage. De kosten met betrekking tot de Gemeentewerf bedragen € 28.935.

3. Technische begrotingswijziging

Overhead

Taakveld 0.4 Overhead

Centraal flexbudget

Door het jaar heen worden er diverse inhuurbudgetten beschikbaar gesteld. Dit zorgt voor een mutatie van het taakveld Overhead, waar het centrale inhuurbudget primair is geraamd, naar diverse programma's. Daarnaast worden vacaturegelden, die zich bevinden op een bepaald programma, overgeboekt naar het centrale inhuurbudget. Als deze vacaturegelden niet (volledig) worden ingezet voor inhuur op hetzelfde programma, dan zijn de kosten op dat programma lager. Deze mutaties verlopen budgettair neutraal. De volgende mutaties hebben plaatsgevonden:

Programma	Bedrag
1. Bestuur en beheer	€ 39.000
2. Openbare orde en veiligheid	€ -63.250
3. Verkeer en vervoer	€ 13.280
4. Economie en recreatie	€ 113.000
5. Onderwijs	€ 7.500
7. Sociaal Domein	€ -63.784
8. Duurzaamheid, milieu en afval	€ 7.330
9. Bouwen en wonen	€ 284.419
Overhead	€ -337.495

Omdat hiermee de totale lastenraming van de diverse programma's wordt aangepast, raakt dit het budgetrecht van de raad en nemen we deze verdeling van het budget op in deze bestuursrapportage. Het centraal flexbudget is bedoeld om pieken op te vangen in de bedrijfsvoering en uitgevallen medewerkers te vervangen. Dit kan zijn vanwege de overbrugging bij een openstaande vacature of in het geval van afwezigheid door bijvoorbeeld ziekte. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn deskundigheid in te huren die we niet in huis hebben. Het budget is niet bedoeld voor het financieren van extra medewerkers voor nieuwe werkzaamheden. Naast het bedrag wat als flexbudget in de begroting opgenomen, worden de voordelen uit nog niet ingevulde formatie toegevoegd aan dit budget. Het MT monitort elk kwartaal dit budget om tijdig de ontwikkelingen in kaart te brengen, zodat hierop ingespeeld kan worden

Formatie-uitbreiding Communicatieadviseur

Binnen het cluster communicatie is te weinig ruimte om communicatie over duurzaamheid structureel op te pakken. Daarom wordt er sinds 1 september 2023 een communicatieadviseur ingehuurd. De communicatieadviseur is geplaatst bij het cluster Communicatie en houdt op die wijze de lijn met de organisatie kort. De behoefte aan een communicatieadviseur op het gebied van duurzaamheid blijft de komende jaren aanwezig. Projecten als een energiehub (windmolen), zonnepark, warmteoplossingen, isolatieprogramma's en energiegemeenschap vragen om een gedegen communicatietraject. De kosten voor 1 tfe schaal 10 voor 24-32uur bedragen maximaal € 89.000 en gaan ten laste van de middelen welke ontvangen zijn voor de capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid. (CDOKE)

Programma 3: Verkeer en vervoer

Taakveld 2.1 verkeer en vervoer

Formatie-uitbreidingen Beheerder ondergrondse infra / Toezichthouder kabels en leidingen

De gemeente Heusden staat voor een forse toename van werkzaamheden in de ondergrondse infrastructuur. Door structurele vervangingsprogramma's van nutsbedrijven, in combinatie met (steeds complexer wordende) gemeentelijke opgaven zoals nieuwbouw, reconstructies en warmtetransitie, neemt de druk op het 'team' Kabels en Leidingen sterk toe. Deze ontwikkeling vraagt om een heroverweging van de beschikbare capaciteit en inzet binnen het team.

Door een toename van de werkzaamheden in de buitenruimte verwachten we een toename in de legesopbrengst en degeneratievergoedingen. De verwachte toename in leges kan worden ingezet als dekking voor deze formatie-uitbreiding. De kosten van de beheerder ondergrondse infra bedragen € 92.000. Daarnaast is het cluster bij de buitendienst per 1 februari 2026 uitgebreid met een toezichthouder die gaat meebewegen met het werkaanbod. De verwachte toename in leges kan worden ingezet als dekking voor deze formatie-uitbreiding. De kosten van een toezichthouder kabels en leidingen bedragen voor 2026 € 74.250. En vanaf 2027 € 81.000.

Programma 7: Sociaal Domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Formatie-uitbreiding Beleidsuitvoerder sociaal domein taakaccent Oekraïne

Momenteel loopt voor de Oekraïneopvang de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) tot 4 maart 2027. Het huidige normbedrag per opvangplek is € 44 per plek per dag. De werkelijke transformatiekosten van panden kunnen separaat worden gedeclareerd. Deze bekostigingsregeling wordt aangepast. Dit zal naar verwachting per 1 mei 2026 ingaan. Het normbedrag wordt verlaagd naar € 10 - € 13 per dag. Er wordt een mogelijkheid geboden om de daadwerkelijke exploitatiekosten van opvanglocaties te declareren, naast de transformatiekosten van panden. Samengevat betekent dit dat het Rijk bereid is om de werkelijke kosten te vergoeden, echter door de verlaging van het normbedrag kunnen de financiële voordelen van de eerdere jaren niet meer bij gemeenten worden ingeboekt. Leidend principe bij het project Oekraïne was dat de bemensing tijdelijk is ingevuld, aangezien er ook tijdelijke dekking tegenover staat. Op voorhand is niet duidelijk is hoe lang de financiering vanuit het Rijk doorloopt. Dat geldt voor de projectleider en de locatiemanagers. De verwachting is dat asiel in de toekomst een thema en opgave blijft. De spreidingswet is onverminderd van kracht. Daartoe is de formatie per 1 mei 2026 uitgebreid met 0,67fte. De kosten bedragen € 44.000 voor 2026 en vanaf 2027 € 66.000. Dekking kan zolang de RTB regeling doorloopt worden plaatsvinden uit de middelen van het Rijk.

Programma 8: Duurzaamheid, Milieu en afval

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Formatie-uitbreiding Beleidsmedewerker duurzaamheid met focus op circulariteit

Binnen het cluster Duurzame ontwikkeling is de formatie uitgebreid met 1 fte. Dit is noodzakelijk om uitvoering te geven aan de Strategie integrale circulariteit gemeente Heusden 2025-2035 welke door de raad is vastgesteld op [10 februari 2026](#). De plannen die uitwerking moeten geven aan de strategie worden vanuit de te ontvangen klimaatmiddelen gefinancierd. Er is om deze uitwerking gestalte te geven 1 fte in de formatie nodig om circulariteit blijvend te borgen en uit te bouwen in onze organisatie. Klimaatmiddelen kunnen worden ingezet voor aanvullende onderzoeken of het tijdelijk opvangen van meerkosten. De kosten van de Beleidsmedewerker duurzaamheid met focus op circulariteit bedragen voor 2026 (mei tot en met december) € 58.333. En vanaf 2027 € 101.000.

4. Kredieten

Vervanging bedrijfswagens

Door uitbreiding van werkzaamheden binnen de Buitendienst, Bouwkunde en Veiligheid en Handhaving is de behoefte aan inzetbare dienstvoertuigen toegenomen. Dit leidt momenteel tot hoge kosten voor een huurvoertuig en een structurele groei van niet-duurzame kilometers met privéauto's. Uitbreiding van het wagenpark met elektrische dienstauto's maakt het mogelijk om meerdere teams efficiënter en duurzamer te laten werken. De kapitaallasten zijn vergelijkbaar met de huidige huur- en kilometervergoedingen, terwijl de inzetbaarheid verbetert en de CO₂-uitstoot afneemt. Deze keuze sluit volledig aan bij de gemeentelijke Duurzaamheidsagenda en is zowel financieel als beleidsmatig de meest doelmatige oplossing. De kosten voor de aanschaf van drie elektrische voertuigen bedraagt € 72.820. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien bedragen € 7.975. De kapitaallasten worden afgedekt door het opzeggen van een leasecontract voor € 6.000 en de privé-kilometervergoeding vallen weg met de aanschaf van de nieuwe auto's. (+/- € 2.000)

Vervanging parkeerautomaten Heusden-Vesting

De parkeerautomaten op de Botermarkt en het Burchtplein in Heusden-vesting zijn aan het einde van hun technische levensduur. De afgelopen jaren is het aantal storingen toegenomen en nemen de onderhoudskosten toe. Om de continuïteit te waarborgen en toekomstige problemen te voorkomen is vervanging noodzakelijk. De kosten voor de vervanging van de parkeerautomaten bedragen € 27.000. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien bedragen € 1.610 vanaf 2027 en kunnen worden afgedekt door inzet van middelen vanuit het GVVP. Voorgesteld wordt om een krediet van € 27.000 beschikbaar te stellen.

Loopbrug te realiseren tussen de parkeerplaats naast Het Run en het sportpark van RKDVC

Om de verkeerssituatie aan de Sportlaan te verbeteren wordt voorgesteld een loopbrug te realiseren tussen de parkeerplaats bij Openluchtwembad Het Run en het sportpark van RKDVC. De kosten die samenhangen met het realiseren van de loopbrug worden geraamd op € 28.000. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten bedragen € 1.650. Deze komen ten laste van het begrotingssaldo vanaf 2027.

5. Herziening grondexploitaties

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2025 zijn ook de herzieningen van de grondexploitaties vastgesteld. Zover dit leidt tot gewijzigde resultaten zijn hiervan de effecten verwerkt in de jaarrekening 2025. De verwerking van de herzieningen in deze berap betreffen ter aanpassingen van de baten en de lasten in de begroting voor de jaarschijven 2026 t/m 2029 aan de herziene grondexploitaties. Deze aanpassingen hebben per saldo geen effect op het resultaat van de begroting en betreffen de lasten en baten op de programma's Economie en recreatie en Bouwen en Wonen.

6. Recapitulatie afwijkingen in budgetten begroting 2026

Hieronder staat een recapitulatie van de afwijkingen op budgetten ten opzichte van de begroting 2026.

		(- = negatief effect)				
Taakveld	Omschrijving	Bedrag effect		Aard effect	Dekking t.l.v./aanwending t.b.v.	
		Inkomsten	Uitgaven	INC = incidenteel STR= structureel	Saldo begroting/ onvoorzien	Reserves
	Programma Bestuur en beheer					
div	Verzekeringen		€ 15.907	STR	€ 15.907	
0.3	Formatie uitbreiding Verzekeringen 0,67 fte		€ 27.000-	STR	€ 27.000-	
0.1	Bijdrage Stadsgewest 's Hertogenbosch inzake De Vlagheide		€ 200.000-	INC	€ 200.000-	
	Programma Openbare orde en veiligheid					
div	Verzekeringen		€ 2.454	STR	€ 2.454	
	Programma Economie en recreatie					
5.7	Subsidie Soorten Management Plan	€ 100.500		INC	€ 100.500	
div	Verzekeringen		€ 13.252	STR	€ 13.252	
	Programma Onderwijs					
4.2	Onderhoud onderwijshuisvesting		€ 35.000-	INC	€ 35.000-	
div	Verzekeringen		€ 22.430	STR	€ 22.430	
4.3	Hogere kosten Leerlingenvervoer		€ 100.000-	STR	€ 100.000-	
	Programma Sport en cultuur					
5.3	Gouverneurshuis onderzoek		€ 17.500-	INC	€ 17.500-	
5.3	Gouverneurshuis extra subsidie		€ 10.000-	INC	€ 10.000-	
5.2	Indexatie leverancier hoger dan eigen indexatie vanwege Schoonmaak CAO		€ 24.295-	STR	€ 24.295-	
5.1	Onderzoek voor een MJOP voor de buitensport, binnensport en binnenzwembad		€ 30.000-	INC	€ 30.000-	
div	Verzekeringen		€ 38.450	STR	€ 38.450	
	Programma Sociaal domein					
6.752	Jeugdhulpkosten Regio Hart van Brabant		€ 500.000	INC	€ 500.000	
6.752	Vrij toegankelijke jeugdhulpvoorziening De Gemeint 3		€ 500.000-	INC	€ 500.000-	
6.752	Rijksmiddelen septembercirculair 2025 Transformatie jeugdhulp		€ 2.206.454	INC	€ 2.206.454	
6.1	Oekraïne opvang		€ 1.300.000	INC	€ 1.300.000	
6.3	Hogere kosten bijzondere bijstand		€ 200.000-	INC	€ 200.000-	
6.3	Hogere kosten schuldhulpverlening		€ 50.000-	INC	€ 50.000-	
6.3	Kwijtscheldingen belastingen		€ 25.000-	STR	€ 25.000-	
6.711	HBH PGB		€ 700.000-	INC	€ 700.000-	
6.711	HBH ZIN		€ 1.500.000	INC	€ 1.500.000	
div	Verzekeringen		€ 2.672	STR	€ 2.672	
6.8	Beschermd wonen		€ 150.000-		€ 150.000-	
6.6	Hogere kosten Deeltaxi		€ 135.000-	STR	€ 135.000-	
6.6	Hogere kosten Vervoersvoorzieningen		€ 100.000-	STR	€ 100.000-	
	Programma Duurzaamheid, milieu en afval					
7.3	Uitvoeringsplan Gemeentewerf en Milieustraat (aandeel Milieustraat)		€ 58.770-	INC	€ 58.770-	
7.3	Onttrekking voorziening afval	€ 58.770		INC	€ 58.770	
7.3	C02-heffing op verwerking Restafval		€ 30.000-	STR	€ 30.000-	
7.3	Onttrekking voorziening afval	€ 30.000		STR	€ 30.000	
7.4	Afrekening OMWB 2025	€ 71.275		INC	€ 71.275	
7.4	Bijstelling klimaatmiddelen		€ 5.804-	INC	€ 5.804-	
7.2	Europese Kaderrichtlijn Water		€ 18.000-	INC	€ 18.000-	
div	Verzekeringen		€ 70	STR	€ 70	
	Programma Bouwen en wonen					
div	Verzekeringen		€ 332	STR	€ 332	
	Algemene dekkingsmiddelen					
0.7	Decembercirculaire '25 - verwerking bijstelling Algemene uitkering	€ 52.210		STR	€ 52.210	
0.7	Rijksmiddelen septembercirculair 2025 Transformatie jeugdhulp	€ 2.206.454-		INC	€ 2.206.454-	
0.61/0.62	Minder bezwaren WOZ		€ 20.000	STR	€ 20.000	
	Overhead					
0.4	Bijstelling centraal flexbudget		€ 59.000-	INC	€ 59.000-	
0.4	Implementatie Erpx		€ 145.000-	INC	€ 145.000-	
0.4	Optimalisatie Erpx		€ 27.500-	INC	€ 27.500-	
0.4	Uitvoeringsplan Gemeentewerf en Milieustraat (aandeel Gemeentewerf)		€ 28.935-	INC	€ 28.935-	
0.4	Taakstelling bedrijfsvoering		€ 50.000-	STR	€ 50.000-	
0.5	Rente langlopende leningen o/g		€ 400.000	INC	€ 400.000	
0.4	ARBO-kundige renovatie receptie sportcentrum Die Heygrave		€ 42.200-	INC	€ 42.200-	
div	Verzekeringen		€ 41.286	STR	€ 41.286	
	Totalen	€ 1.893.699-	€ 3.294.301		€ 1.400.602	€ -
	Saldo		€ 1.400.602		€ 1.400.602	

mutatie reguliere algemene uitkering gemeentefonds en gelabelde uitgaven voor diverse programma's deccirc
 INC Financieel effect heeft alleen op 2026 betrekking.
 STR Financieel effect heeft betrekking op 2026 en verdere jaren. Het effect in verdere jaren kan echter per jaar verschillend zijn.

7. Stand van zaken majeure projecten

Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)

- De GOL is begin 2026 officieel in uitvoering gegaan. De eerste werkzaamheden zijn gestart aan de westelijke zijde van het projectgebied bij Waalwijk en Drunen. De werkzaamheden zullen 4 jaar in beslag nemen.
- Met de start van de werkzaamheden is ook begonnen met het kappen van bomen. Hierdoor zijn er vragen/zorgen bij omwonenden ontstaan en lopen enkele juridische procedures.
- De werkzaamheden en informatie van de aannemer zijn ook terug te vinden in de BouwApp - GOL - Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat.

Steenenburg

- De plannen voor het Life Science Park zijn nog in ontwikkeling. De omgevingsvergunning voor het eerste gebouw is verleend. Naar verwachting zal medio 2026 de bouw starten.
- De Hofwoningen zijn gerealiseerd en de sleutel overgedragen aan de bewoners. Voorjaar 2026 wordt de laatste hand gelegd aan de openbare ruimte van dit deelgebied.
- Eind 2026 worden de eerste twee appartementsblokken opgeleverd. Voor blok 3 en 4 is de omgevingsvergunning verleend. Naar verwachting zal de bouw starten zomer 2026.
- Alle bouwkvavels in het Zuiden van het landgoed zijn verkocht. Gestart is met het woonrijp maken van de Barones en de Hertog.

Geerpark

- Het project Geerpark is bijna gereed. Er wordt nog de laatste hand gelegd aan afronding van de zelfbouw woningen. De overige woningen waren reeds opgeleverd.
- In 2026 zullen de laatste werkzaamheden voor het woonrijp maken worden afgerond.
- Naar verwachting kan het gehele project dan in het voorjaar van 2027 worden afgerond.

De Grassen

- Het masterplan De Grassen geactualiseerd (raadsbesluit 16 december 2025).
- De bouwclaim overeenkomst uit 2008 met Whoon (voorheen Van Wanrooij) is in februari 2026 middels een addendum geactualiseerd, waarmee aanvullende afspraken zijn vastgelegd die aansluiten op het geldende woonbeleid.
- Het ontwerp van de eerste wijziging van het omgevingsplan, waarvan de 3e fase van De Grassen onderdeel is, ligt van 23 april 2026 tot en met 3 juni 2026 ter inzage.
- De stedenbouwkundige uitwerking en het woningbouwprogramma voor de 1e tranche van de 2e fase is concreet en de gronduitgifte (verwacht medio 2026) is in voorbereiding (circa 100 woningen).
- In relatie tot netverzwaring en netcongestie is ruimte geboden aan Enexis voor de realisatie van een verdeelstation, en lopen er gesprekken over beschikbare capaciteit voor De Grassen.
- De aanvang van de sloop van de loodsen aan de Vijfhoevenlaan is voorzien in september 2026.
- Actuele (beleids)ontwikkeling worden nauwlettend bijgehouden (zoals stikstof en gezondheid).
- Voorbereiding maatschappelijk cluster met stakeholders loopt (school, zorgaanbieders, kinderopvang). De programmatische en functionele invulling met het benodigde vastgoed en de projectopzet worden (stedenbouwkundig) afgestemd. Met Woonveste wordt gesproken over de invulling van de woningbouwopgaaf (appartementen) in dit kwadrant van De Grassen.